

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА**

М.В. Гринчак , А.Л. Шаповалов.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ
НА ПІДПРИЄМСТВІ»**

(для студентів 4 курсу денної та 4 курсу заочної форм навчання
за напрямом підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво»
спеціальності «Економіка підприємства»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни **«Інформаційні системи і технології на підприємстві»** (для студентів 4 курсу денної та 4 курсу заочної форм навчання за напрямом підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво» спеціальності «Економіка підприємства»). / Укл.: М.В. Гринчак, А.Л. Шаповалов – Харків: ХНАМГ, 2009. – 20 с.

Укладачі: М.В. Гринчак, А.Л. Шаповалов.

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рецензент: проф. кафедри прикладної математики та інформаційних технологій, д-р техн. наук О.В. Грицунов

Затверджено на засіданні кафедри прикладної математики та інформаційних технологій, протокол № 1 від 27 серпня 2009 р.

Зміст

	Стор.
ВСТУП	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІН	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.	6
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	6
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи за спеціальностями та ви- дами навчальної роботи.	8
2.2. Зміст дисципліни.	9
2.2.1. Тематичний план дисципліни.	9
2.2.2. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями.	12
2.2.3. План лекційного курсу	13
2.2.4. План практичних занять.	13
2.2.5. Індивідуальні завдання, контрольна робота	15
2.3. Самостійна робота студентів	15
2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту	17
2.5. Інформаційно-методичне забезпечення	18

ВСТУП

Згідно навчального плану дисципліна «Інформаційні системи і технології на підприємстві» є нормативною дисципліною для підготовки бакалаврів спеціальності 6.050100 «Економіка підприємства».

Програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології на підприємстві» розроблена на основі чинних документів:

-ГСВОУ «Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра напряму підготовки 0501–«Економіка і підприємництво», 2004 р.;

-ГСВОУ «Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальностями напряму 0501–«Економіка і підприємництво», 2002 р.;

- Навчальний план підготовки бакалавра спеціальності 6.050100 «Економіка підприємства», 2006 р.

Програма ухвалена кафедрою прикладної математики та інформаційних технологій (протокол № 1 від 27 серпня 2009 р.).

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета: Основна мета викладання дисципліни " Інформаційні системи і технології на підприємстві" — сформувати у студентів знання про новітні інформаційні системи і технології, їх використання для вирішення практичних завдань управлінської діяльності, а також набуття навичок роботи з програмним забезпеченням, що використовується у практиці сучасного підприємства.

Завдання: Розглядаються можливості використання інформаційних технологій на підприємстві на базі програмного забезпечення загального користування (стандарт MS Office, Access, Open Office, MS Project тощо), а також спеціалізоване програмне забезпечення відповідно до вимог конкретної спеціалізації.

Дисципліна "Інформаційні системи і технології на підприємстві" спрямована на підготовку студентів рівня "Спеціаліст", розрахована на студентів всіх форм навчання, які засвоїли курси "Інформатика та комп'ютерна техніка", а також мають початкові навички роботи на персональному комп'ютері.

Предметом дисципліни є вивчення методів організації та розробки інформаційних систем, використання інформаційних технологій у практиці сучасного підприємства, робота з програмним забезпеченням для вирішення задач управлінської діяльності.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця відображено в табл. 1.

Таблиця 1 – Перелік дисциплін, з якими пов'язане вивчення дисципліни «Економіко-математичне моделювання»

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
<ul style="list-style-type: none">☐ Інформатика і комп'ютерна техніка☐ Комп'ютерні мережі та телекомунікації☐ Навчальна практика на ЕОМ.	<ul style="list-style-type: none">☐ Економіка підприємства

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Інформаційні системи і технології на підприємстві

ЗМ 1.1. Предмет та концепції інформаційних технологій

Інформаційні системи

Інформаційні технології

Технічна база інформаційних технологій

ЗМ 1.2. Використання інформаційних технологій

Інформаційні технології діловодства й керування

Інформаційні технології баз даних і СУБД

Технологія експертних систем

Інформаційні технології комплексного подання інформації

Технологія роботи на автоматизованому робочому місці

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (для бакалавра)	Типові задачі діяльності, у яких використовуються вміння та знання	Виробничі та соціальні функції, до яких відносяться типові задачі діяльності
застосовувати засоби системного проектування інформаційних систем та інформаційного забезпечення для аналізу і прийняття рішень на підприємстві	Аналіз процесів і моделювання економічної діяльності підприємства та його підрозділів	Аналітична
Оцінювати результати господарської діяльності підприємства, його підрозділів	Аналіз результатів діяльності підприємства та його підрозділів	Планувальна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

- 1 Гужва В. М. Інформаційні системи і технології на підприємствах. — К.: Вид-во КНЕУ, 2001.
- 2 Титоренко Г.М. Информационные системы и технологии управления: Уч./.-3-е, перер. Киев.: ЮНИТИ. – 2009. - 591с.
- 3 Громов Р. Г. Очерки информационной технологии — М : Ин-ф економічній діяльності підприємства оАрт, 1993
- 4 Грищенко В. И., Паныин Б. Н. Информационная технология: вопросы развития и применения. — К.: Наук, думка, 1998.
- 5 П. Інформаційні системи у фінансово-кредитних установах / І Ф Рогач та Ін. — К.: Вид-во КНЕУ 1999
- 6 Бажин И.И. Информационные системы менеджмента.- М.: ГУ-ВШЭ, 2000.- 688с
- 7 Вовчак І. С. Інформаційні системи та технології в менеджменті. — Тернопіль: Карт-бланш, 2001.
- 8 Дубина А.Г., Орлова С.С., Шубина И.Ю., Хромов А.В. Excel для экономистов и менеджеров. – СПб.: Питер, 2004. – 295 с.: ил.
- 9 Excel для менеджера и экономиста в примерах / А.О.Коцюбинский, С.В. Грошев. – М.: ГроссМедиа, 2004. – 304с.: ил
- 12 Афифи А., Эйзен С. Статистический анализ. Подход с использованием ЭВМ. — М.: Мир, 1982.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

Інформаційні системи і технології на підприємстві

Мета: Основна мета викладання дисципліни "Інформаційні системи і технології на підприємстві" — сформувані у студентів знання про новітні інформаційні системи і технології, їх використання для вирішення практичних завдань управлінської діяльності, а також набуття навичок роботи з програмним забезпеченням, що використовується у практиці сучасного підприємства

Предмет: Розглядаються можливості використання інформаційних технологій на підприємстві на базі програмного забезпечення загального користування

(стандарт MS Office, Access, Open Office, MS Project тощо), а також спеціалізоване програмне забезпечення відповідно до вимог конкретної спеціалізації

Зміст: Дисципліна "Інформаційні системи і технології на підприємстві" спрямована на підготовку студентів рівня "Спеціаліст", розрахована на студентів всіх форм навчання, які засвоїли курси "Інформатика та комп'ютерна техніка", а також мають початкові навички роботи на персональному комп'ютері

Практичні завдання та лабораторні роботи складено індивідуально для кожного студента. Суттєва увага приділяється самостійному опануванню студентами програмних пакетів.

Информационные системы и технологии на предприятии

Цель: Основная цель преподавания дисциплины "Информационные системы и технологии на предприятии" — сформировать у студентов знания о новейших информационных системах и технологиях, их использовании для решения практических задач управленческой деятельности, а также обретение привычек работы с программным обеспечением, которое используется в практике современного предприятия

Предмет: Рассматриваются возможности использования информационных технологий на предприятии на базе программного обеспечения общего пользования (стандарт MS Office, Access, Open Office, MS Project и т.п.), а также специализированное программное обеспечение соответственно требованиям конкретной специализации

Содержание: Дисциплина "Информационные системы и технологии на предприятии" направлена на подготовку студентов уровня "Специалист" и рассчитана на студентов всех форм обучения, которые усвоили курсы "Информатика и компьютерная техника", а также имеют начальные навыки работы на персональном компьютере

Практические задачи и лабораторные работы составлены индивидуально для каждого студента. Существенное внимание отводится самостоятельному овладению студентами программных пакетов.

Abstract. Enterprise information systems and technologies.

Object: the main purpose of teaching the subject "Enterprise information systems and technologies" is to form students' knowledge of advanced information systems and technologies, their use for solving practical problems of management, as well as acquiring skills to work with software used in the practice on modern enterprises.

Subject: the possibility of using information technologies in the enterprise, which are based on the general use software (the standard MS Office, Access, Open Office, MS Project, etc.) as well as specialized software in accordance with the requirements of particular profession will be considered during this course.

Contents: discipline "Enterprise information systems and technologies" is directed to ground students to the level "expert". It is designed for students of all forms of education, who have learned the courses "Information science and computer technology", and also have some initial experience on PC.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи за спеціальностями та видами навчальної роботи

Основні особливості навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форми навчання наведено в табл. 2.1 та 2.2.

Таблиця 2.1 – Структура, призначення та характеристика навчальної дисципліни за робочими навчальними планами денної форми навчання

Структура	Призначення	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3 Модулів – 1 Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 108	Напрямок підготовки: «Економіка і підприємництво» спеціальність 6.050100 «Економіка підприємства» Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Статус дисципліни - нормативна Рік підготовки: 4-й Семестр: 8-й Лекції – . Практичні – 32 год. Самостійна робота – 76 год. Вид підсумкового контролю: 8 семестр - екзамен

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 31 % до 69 %.

Таблиця 2.2 – Структура, призначення та характеристика навчальної дисципліни за робочими навчальними планами заочної форми навчання

Структура	Призначення	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3 Модулів – 1 Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 108	Напрямок підготовки: «Економіка і підприємництво» спеціальність 6.050100 «Економіка підприємства» Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Статус дисципліни - нормативна Рік підготовки: 4-й Семестр: 8-й Лекції – 2 Практичні – 10 год. Індивідуальна робота-Контрольна робота: Самостійна робота - 96 год. Вид підсумкового контролю: 8 семестр – екзамен

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 10 % до 90 %.

Таблиця 2.3 – Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Триместр, семестр	Всього, кредит/годин	Години									Екзамен (триместр)	Заліки (триместр)
			Заняття з викладачем					Самостійна робота	у тому числі				
			Аудиторні	у тому числі			Підсумковий контроль		Контр. роб	КП/КР	РГР		
				Лекції	Практичні	Лабораторні							
6.050100ЕП (денна форма навчання)	8	3/108	32		32	-	3	76	-	-	-	8	-
6.050100 ЕП (заочна форма навчання)	8	3/108	12	2	10	-	-	96	18	-	-	8	-

2.2. Зміст дисципліни

2.2.1. Тематичний план дисципліни

Перед вивченням дисципліни «Інформаційні системи і технології на підприємстві» студенти повинні ознайомитися з програмою дисципліни, її структурою, методами та формами навчання, способами і видами контролю та оцінювання знань.

Тематичний план дисципліни «Інформаційні системи і технології на підприємстві» для складається з одного модуля (розділу), який поєднує в собі два змістовних модуля (ЗМ), логічно пов'язаних за змістом і взаємозв'язками з кількома навчальними елементами дисципліни.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: практичні заняття та самостійна робота. Завданням для самостійної роботи студентів є підготовка контрольної роботи (тільки для заочної форми навчання) та отримання додаткової інформації для більш поглибленого вивчення дисципліни.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Модуль. Інформаційні системи і технології на підприємстві

(3/108)

ЗМ 1 Предмет та концепції інформаційних технологій (1/36)

ТЕМА 1. Предмет і завдання дисципліни «Інформаційні системи й технології на підприємстві»

Інформаційна технологія – це сукупність методів, виробничих процесів і програмно-технічних засобів, об'єднаних у технологічний ланцюжок, що забезпечує збір, обробку, зберігання, поширення (транспортування) і відображення інформації з метою зниження трудомісткості процесів використання інформаційного ресурсу, а також підвищення їхньої надійності й оперативності. Ефективне застосування інформаційних технологій багато в чому визначається рівнем кваліфікації суб'єктів процесів інформатизації за умови, що пропонувані ринком технології максимально доступні споживачеві.

Завдання вивчення дисципліни - знайомство майбутніх фахівців вищої кваліфікації із принципами роботи сучасних інформаційних систем в економіці, їхньою структурою й класифікацією по різних ознаках; зі складом і методологією використання інформаційних технологій, їхніми видами й інструментарієм, які можуть успішно застосовуватися в сфері економічної діяльності.

Література: [1, 2, 8, 19].

ТЕМА 2. Інформаційні системи

Інформація (поняття, властивості, класифікація, стадії перетворення). Система класифікації й кодування. Предметна класифікація. Загальнодержавна система класифікації й кодування.

Інформаційна діяльність. Інформаційні ресурси. Ресурси інформаційної діяльності. Організація використання інформаційних ресурсів.

Система. Інформаційна система.

Процеси в інформаційній системі. Організація й інформаційна система. Структура інформаційної системи (забезпечуючі підсистеми - технічне, інформаційне, програмне, математичне, організаційне й правове забезпечення). Класифікація інформаційних систем. Приклади інформаційних систем, що використовуються в економіці. Довідково-правові системи.

ТЕМА 3. *Інформаційні технології*

Поняття "технологія". Інформаційна технологія. Види інформаційних технологій (інформаційні технології загального й спеціального призначення, автоматизації офісу, обробки даних, керування, експертних систем). Складові інформаційних технологій. Інструментарій інформаційної технології. Тенденції розвитку інформаційних технологій в економіці.

Ринок інформаційних послуг (створення, призначення, структура). Організаційно-правове забезпечення на інформаційному ринку.

ТЕМА 4. *Технічна база інформаційних технологій*

Комп'ютерна система (поняття, що становлять й їхні основні характеристики, перспективи й тенденції).

Офісна техніка. Роль оргтехніки в економічній діяльності. Основні засоби складання, зберігання, обробки й копіювання документів. Системи керування електронними документами й адміністративно-управлінського зв'язку.

Комп'ютерні комплекси й мережі. Варіанти об'єднання ЕОМ. Локальні мережі. Мережа Інтранет. Глобальні мережі й відкриті системи. Ієрархічна структура глобальної мережі Internet і система адресації. Засоби й способи передачі інформації (електронна пошта, всесвітня інформаційна мережа WWW, телеконференції Usenet, взаємодія з вилученим комп'ютером Telnet). Безпека й захист інформації в комп'ютерних мережах.

ЗМ2 Використання інформаційних технологій (2/72)

ТЕМА 5. *Використання інформаційних технологій*

Інформаційні технології діловодства й керування

Технологія проектування й ведення економічної документації. Життєвий цикл документа. Створення і обробка економічного документа на ЕОМ. Програмне забезпечення для створення на ЕОМ документа. Текстові процесори. Графічні системи. Пакет програм MS Office. Створення системи керування документами.

Технологія підтримки й прийняття економічних рішень. Засоби керування інформацією для персональних комп'ютерів. Електронна пошта. Характеристика методів і засобів керування проектами.

Інформаційні технології баз даних і СУБД

Основи побудови баз даних. Предметна область. Опис предметної області. Модель даних. Типи моделей. Ієрархічна модель. Мережна модель. Реляційна модель.

Реляційна модель даних. Основні терміни баз даних: відношення, тип даних, атрибут, таблиця, запис, зв'язок, запит.

Основні принципи проектування баз даних. Цілісність даних. Цілісність об'єктів і зв'язків. Обмеження цілісності. Ключовий елемент. Первинний й альтернативний ключі.

Система керування базами даних (СУБД). Програмне забезпечення і апаратне забезпечення баз даних. Приклади СУБД.

MS Access як реляційна СУБД. Загальні подання. Области застосування. Архітектура MS Access. Список основних об'єктів: таблиця, запит, форма, звіт, макрос, модуль. Взаємозв'язок основних об'єктів MS Access. Вікно бази даних. Визначення даних й їхнє зберігання. Обробка даних. Керування даними. Побудова бази даних в MS Access. Типове завдання й використання Майстра баз даних. MS Access як засіб розробки додатків.

Технологія роботи з даними в СУБД.

Таблиці. Створення таблиці. Створення таблиці за допомогою Майстра. Створення таблиці в режимі конструктора. Визначення полів. Типи даних. Властивості полів. Завдання простих умов на значення для полів. Завдання маски уведення. Створення первинного ключа. Створення індексів. Визначення зв'язків між таблицями. Головна й допоміжна таблиці. Схема даних. Зміна проекту бази даних. Видалення таблиць. перейменування таблиць. перейменування полів. Вставка полів. Копіювання й переміщення полів. Зміна властивостей даних. Аналіз таблиці за допомогою Майстра. Використання режиму таблиця. Режим таблиця. Перегляд даних. Зміна макета таблиці. Зміна даних. Сортування й пошук даних. Фільтрація даних. Печатка в режимі таблиця.

Запити. Види запитів. Запити на вибірку. Запити на зміну для відновлення, вставки, створення або видалення даних з таблиці. Робота з даними за допомогою запиту на вибірку. Вибір даних з однієї таблиці. Включення полів у запит. Установка властивостей полів. Уведення умов відбору. Поля, що обчислюють. Використання добудовника виражень. Сортування даних. Підсумкові запити. Параметричні запити. Перехресні запити. Багатотабличні запити. Використання майстра запитів.

Робота з даними інших баз даних, електронних таблиць або текстових файлів. MS ODBC. Архітектура ODBS. Імпорт і зв'язування даних з інших баз даних. Імпорт даних з електронних таблиць. Імпорт текстових файлів. Зв'язування файлів. Експорт даних.

Форма як основа інтерфейсу MS Access. Застосування форм. Огляд форм. Переміщення за формою й роботою з даними у формах. Побудова форми для відображення й редагування даних однієї таблиці. Створення простої форми для уведення даних: інструменти конструктора форм, побудова й настроювання форми. Створення форми за допомогою Майстра. Складна форма. Створення форми на основі багатотабличного запиту. Створення й впровадження підлеглих форм. Створення багатосторінкових форм. Зв'язування форм і кнопочкові форми.

Звіти. Розробка звітів. Використання звітів. Основні відомості про звіти. Створення звіту. Створення звіту за допомогою Майстра. Розробка складного звіту.

Макроси. Використання макросів. Створення простого макросу.

Технологія експертних систем

Призначення експертних систем. Експертні системи й традиційні системи обробки даних. Формальні основи експертних систем. Приклади застосування експертних систем в економіці. Архітектура експертних систем. Етапи розробки експертної системи. Класифікація експертних систем й інструментальних засобів. Аналіз стану й області застосування.

Нові інформаційні технології, що інтегровані з технологією експертних систем (об'єктно-орієнтована технологія, нейромережна технологія).

Інформаційні технології комплексного подання інформації

Спільне використання різних видів інформації: тексту, графіки, аудіо- і відеоінформації. Системи мультимедіа. Інформаційно-довідкові системи. Бібліотеки на CD.

Електронні презентації з використанням додатка MS Power Point. Можливості й область використання. Структура презентації. Типові об'єкти презентації. Інструменти середовища Power Point. Робота з об'єктами Power Point. Побудова презентації. Основні етапи й приклади використання презентації в економічній діяльності.

Програма MS Internet Explorer. Вікно Internet Explorer. Пошук у мережі. Електронна пошта. Телеконференції й групи новин. Засоби пошуку на FTP-серверах.

ТЕМА 6. Технологія роботи на автоматизованому робочому місці

Автоматизоване робоче місце. Комплексний підхід. Вибір комп'ютерної системи. Програмне забезпечення офісних завдань. Компоненти офісних програм. Сумісність й об'єднання комп'ютерних додатків для вирішення офісних завдань.

Офісні інформаційні системи. АРМ економіста в єдиній інформаційній системі. Принципові схеми АРМ фахівця. Огляд програмних продуктів АРМ економіста. Об'єднання АРМ в автоматизовану систему. Інформаційні технології електронних комунікацій.

2.2.2. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Розподіл часу за модулями і змістовними модулями наведений у табл. 2.4 та табл. 2.5.

Таблиця 2.4 – Розподіл навчального часу дисципліни для студентів денної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи				
		Лекц.	Практ.	Лаб.	КонтП	СРС
Модуль	3/108	-	32	-	-	76
ЗМ1	1/36		16	-	-	20
ЗМ2	2/72		16	-	-	58

Таблиця 2.5 – Розподіл навчального часу дисципліни для студентів заочної форми навчання

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Практ.	Лаб.	СРС
Модуль 1	3/108	2	10	–	96
ЗМ1	1/36		4	–	32
ЗМ2	2/72		6	–	68

2.2.3. План лекційного курсу

Таблиця 2.6 - План лекційного курсу

№ те-ми	Назва теми та її зміст	Обсяг в годинах	
		Денна	Заочна
1	Модуль. Інформаційні системи і технології на підприємстві	-	2
2	Розробка і аналіз інформаційної структури управління підприємством. Основні можливості СУБД MS Access. Інтерфейс MS Access. Відмінності MS Access від MS Excel. Розробка структури бази даних в MS Access	-	2

2.2.4. План практичних занять

План практичних занять для студентів денної та заочної форм навчання наведений у табл. 2.7.

Таблиця 2.7 – План практичних занять

№ теми	Назва теми та її зміст	Обсяг в годинах	
		Ден-на	Заочна
1	2	3	4
Модуль 1. Інформаційні системи і технології на підприємстві		32	10
<i>ЗМ 1.1. Предмет та концепції інформаційних технологій</i>		<i>10</i>	<i>3</i>
1	Інформаційні технології управління Розробка і аналіз інформаційної структури управління підприємством. Будування діаграм потоків даних. Планування ресурсів системи управління. Використання MS Visio для вирішення завдань щодо проектування та аналізу структурних схем системи управління. Використання BP Win для вирішення завдань щодо проектування та аналізу структурних схем системи управління. Поняття моделі бізнес-процесу. Вирішення завдань моделювання бізнес-процесів в програмах MS Visio та BP Win.	2	0,5

1	2	3	4
2	<p>Корпоративні програмні системи¹ Основні засади систем управління ресурсами. Методи розробки та аналізу систем управління ресурсами. Система "Галактика". Основні можливості системи. Модулі системи і їх функціональне призначення. Контури адміністративного, оперативного управління, управління виробництвом і бухгалтерським обліком. Концепції, структура і можливості SAP R3. Робота з системою, налаштування.</p>	2	0,5
3	<p>Аналіз табличних даних Основи роботи з MS Excel. Розробка документів, форматування, коригування, друкування тощо. Місце MS Excel в системі управління підприємством. MS Excel як засіб моделювання різних аспектів діяльності підприємства. Розробка моделі складського обліку в MS Excel. (проект «Склад» Завдання оптимізації та їх реалізація на MS Excel Моделювання та аналіз фінансових показників діяльності підприємства. <i>Модель касових операцій</i>. Розробка звітності з використанням MS Excel. Оптимізація звітності. MS Excel як засіб накопичення та первинної обробки даних. Інтегрування MS Excel з іншими програмними продуктами. Технологія OLE. MS Excel як засіб аудиту показників діяльності підприємства. Модель «Аналіз першої події», «Аналіз структури товарообігу»</p>	6	2
ЗМ 1.2. Використання інформаційних технологій .		22	7
4	<p>Керування базами даних Основні можливості СУБД MS Access. Інтерфейс MS Access. Відмінності MS Access від MS Excel. Розробка структури бази даних в MS Access. Схема даних нормалізація даних. Оптимізація пошуку. Індексція даних. Основи роботи з SQL. Оператори SQL. Відношення, зв'язування даних. Оптимізація запитів SQL. Рекурсивні запити в SQL. Розробка форм в MS Access. Використання Мастери форм. Коригування форми засобами MS Access. Макроси в MS Access. Використання макросів про коригування та оптимізації форм. Основи VBA MS Access. Робота з програмними модулями в MS Access Звіти в MS Access, їх призначення та методи розробки. Побудова звітів з використанням Мастери звітів. Коригування звітів в MS Access. Основні поняття та концепція розгалужених баз даних. Робота в режимі «Клієнт-Сервер». Можливості організації роботи в режимі «Клієнт-Сервер» в MS Access.</p>	10	4

¹ Перелік корпоративних програмних систем, що вивчаються може змінюватись залежно від специфіки конкретної спеціалізації.

1	2	3	4
5	Інтернет-технології Основні поняття HTML. Теги HTML. Створення простих Web-сторінок. Основи CSS Динамічні Web-сторінки. Розробка індивідуального сайту з використанням HTML.	8	1
6	Робота за пакетом Power Point Підготовка звітів і презентацій. Створення слайдів, робота з мастерами презентацій. Підготовка матеріалів для презентацій	2	1
7	Управління проектами Основні можливості MS Project. Інтерфейс MS Project. Складання графіку виконання робіт в MS Project. Оптимізація графіку виконання робіт Управління ресурсами в MS Project Контроль виконання робіт в MS Project. Імпортування та експортування даних. Мережений режим роботи з MS Project.	2	0,5
	<i>Усього</i>	32	10

2.2.5. Індивідуальні завдання курсний проект (робота), РГР, контрольна робота

Студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу згідно з методичними вказівками - Методичні вказівки до виконання лабораторної роботи «Робота з базами даних MS Access®» з дисципліни «Управлінські інформаційні системи в аналізі і аудиті» (для студентів 5 курсу спеціальності 8.050106 «Облік і аудит»), «Інформаційні системи і технології на підприємстві» (для студентів 4 курсу спеціальності 6.050100 «Економіка і підприємництво»), «Інформаційні системи в менеджменті» (для студентів 4 курсу спеціальності 6.050200 «Менеджмент організацій» всіх спеціалізацій) та системи дистанційного навчання. Укл.: Карпенко М. Ю. , Уфимцева В.Б., Гринчак М.В. , Гомза Н.І. — Харків: ХНАМГ, 2007.— 56 с.

Обсяг контрольної роботи – 18г.

2.3. Самостійна робота студента

Для опанування матеріалу дисципліни окрім лекційних, практичних та лабораторних занять студенти повинні виконати певну самостійну роботу. Зміст самостійної роботи, обсяг в годинах та необхідні літературні джерела наведено в табл. 2.8.

Таблиця 2.8 – План самостійної роботи

№ теми	Назва теми та її зміст	Обсяг в годинах		Літературні джерела
		Денна	Заочна	
1	2	3	4	5
Модуль. Інформаційні системи і технології на підприємстві		76	92	
ЗМ1. Предмет та концепції інформаційних технологій		18	22	
1	Інформаційні системи і технології управління Математичні моделі аналізу інформаційної структури управління підприємством. Оптимізація інформаційної структури управління підприємством. MS Visio як засіб формалізації розробки та структурного аналізу систем. Відмінності програми MS Visio Enterprise. Побудова прикладів бізнес-процесів згідно індивідуальних завдань ²	10	12	Л1, Л2, Л5, Д2, Д3, Д7, М1, М4, М5
2	Корпоративні програмні системи Основні засади систем управління ресурсами. Трикомпонентна модель управління ресурсами. Агреговані задачі управління ресурсами. Налаштування параметрів системи "Галактика". Вивчення модулів системи "Галактика". Робота з програмою «ІС-Предприятие». Вивчення компонент менеджерського обліку. Вивчення оптимізатора Ms Excel. Дослідження алгоритмів оптимізації.	8	10	Л1, Л4, Л5, Л6, Д2, Д3, Д7, М1, М5
ЗМ2. Використання інформаційних технологій .		50	70	
3	Аналіз табличних даних Робота із статистичною надбудовою Ms Excel. Дослідження правильності її роботи.	12	14	Л8, Л9, Л12, Д2, Д7, М2, М7
4	Керування базами даних Вивчення основних можливостей СУБД MS SQL Server. Особливості звернення до MS SQL Server з середовища Access. Організація клієнт-серверного доступу до баз даних Вивчення VBA MS Access. Зв'язування MS Excel з базами даних типу Access. Використання таблиць Excel у якості логічних таблиць бази даних Access. Питання підтримки цілісності даних.	22	24	Л10, Д5, Д6, М2, М5
5	Інтернет-технології Використання мови Java для розробки динамічних Web-сторінки	8	10	Л1, Д4, М1, М4, М5
6	Робота за пакетом Power Point Створення презентацій з елементами мультимедіа Підготовка графічних матеріалів для презентацій	10	12	Л6, М1
7	Управління проектами Дослідження можливостей MS Project при реалізації динамічного розподілу ресурсів Зв'язування MS Project з компонентами MS Excel, MS Access	8	10	Л10, Д5, М1
Контрольна робота.		-	18	
Усього		76	92	

² У відповідності до конкретної спеціалізації

Позначки в посиланнях:

Л – основна навчальна література;

Д – додаткові джерела;

М – методичне забезпечення.

2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни. Перевірку й оцінювання знань студентів викладач проводить в наступних формах:

1. Оцінювання виконання розрахунково-графічної роботи (тільки для студентів денної форми навчання).

2. Оцінювання виконання індивідуальних завдань (тільки для студентів денної форми навчання).

3. Проведення модульного контролю (тільки для студентів денної форми навчання).

4. Оцінювання виконання контрольної роботи (тільки для студентів заочної форми навчання).

5. Проведення підсумкового письмового іспиту або заліку.

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів денної форми навчання наведено відповідно в 2.9.

Таблиця 2.9 – Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів денної форми навчання

Види та засоби контролю	Розподіл балів, %
Модуль. Інформаційні системи і технології на підприємстві	
ЗМ1. Предмет та концепції економіко-математичного моделювання	
Тестовий контроль № 1	14
Контрольна робота № 1	14
Разом за ЗМ1.1.	28
ЗМ2. Методи розв'язування оптимізаційних задач	
Контрольна робота № 2	12
Контрольна робота № 3	20
Разом за ЗМ1.2.	32
Разом за Модулем 1	60
<i>Підсумковий контроль з модулю</i>	
Екзамен (письмовий)	40
Всього за Модулем	100

Для діагностики знань використовують модульно-рейтингову систему за 100-бальною шкалою оцінювання ECTS та національну 4-бальну систему оцінювання. Перерахування здійснюється за шкалою перерахунку оцінок результатів навчання в різних системах оцінювання (табл. 2.10).

Таблиця 2.10 – Шкала перерахунку оцінок результатів навчання в різних системах оцінювання

Система оцінювання	Шкала оцінювання						
	100–91	90–71		70–51		50–0	
Внутрішній вузівський рейтинг, %							
Національна 4-бальна і в системі ECTS	5 <i>відмінно</i> <i>A</i>	4 <i>добре</i> <i>B, C</i>		3 <i>задовільно</i> <i>D, E</i>		2 <i>незадовільно</i> <i>FX, F</i>	
Внутрішній вузівський рейтинг у системі ECTS, %	100-91	90-81	80-71	70-61	60-51	50-26	25-0
Національна 7-бальна і в системі ECTS	<i>відмінно</i> <i>A</i>	<i>дуже добре</i> <i>B</i>	<i>добре</i> <i>C</i>	<i>задовільно</i> <i>D</i>	<i>достатньо</i> <i>E</i>	<i>незадовільно*</i> <i>FX*</i>	<i>незадовільно</i> <i>F**</i>
ECTS, % студентів	<i>A</i> <i>10</i>	<i>B</i> <i>25</i>	<i>C</i> <i>30</i>	<i>D</i> <i>25</i>	<i>E</i> <i>10</i>	<i>FX*</i>	<i>F**</i>
						<i>не враховується</i>	

* з можливістю повторного складання.

** з обов'язковим повторним курсом

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів заочної форми навчання

Поточний контроль–виконання та захист контрольної роботи.

Підсумковий контроль–екзамен.

2.5. Інформаційно-методичне забезпечення

Інформаційно-методичне забезпечення дисципліни складається з основної, додаткової та методичної літератури, що подається у вигляді табл. 2.11

Таблиця 2.11 – Інформаційно-методичне забезпечення дисципліни

Позначення	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1	2	3
1. Рекомендована основна навчальна література		
Л1	Гужва В. М. Інформаційні системи і технології на підприємствах. — К.: Вид-во КНЕУ, 2001.	ЗМ1.1-1.2
Л2	Титоренко Г.М. Информационные системы и технологии управления: Уч./.-3-е, перер. Киев.: ЮНИТИ. – 2009. - 591с.	ЗМ1.1-1.2
Л3	Громов Р. Г. Очерки информационной технологии — М : Ин-ф економічній діяльності підприємства оАрт, 1993	ЗМ1.1
Л4	Грищенко В. И., Паныин Б. Н. Информационная технология: вопросы развития и применения. — К.: Наук, думка, 1998.	ЗМ1.1
Л5	П. Інформаційні системи у фінансово-кредитних установах / І Ф Рогач та Ін. — К.: Вид-во КНЕУ 1999	ЗМ1.1-1.2
Л6	Бажин И.И. Информационные системы менеджмента.- М.: ГУ-ВШЭ, 2000.- 688с	ЗМ1.1-1.2

1	2	3
Л7	Вовчак І. С. Інформаційні системи та технології в менеджменті. — Тернопіль: Карт-бланш, 2001.	ЗМ1.1
Л8	Дубина А.Г., Орлова С.С., Шубина И.Ю., Хромов А.В. Excel для экономистов и менеджеров. – СПб.: Питер, 2004. – 295 с.: ил.	ЗМ1.2
Л9	Excel для менеджера и экономиста в примерах / А.О.Коцюбинский, С.В. Грошев. – М.: ГроссМедиа, 2004. –	ЗМ1.2
Л10	Майкл Грох, Джозеф Стокман, Гэвин Пауэлл. Microsoft Office. Access 2007. Библия пользователя. М. – Диалектика-2007.- 768с.	ЗМ1.2
Л11	Додж М., Стинсон К. Эффективная работа с Microsoft Excel2000. —СПб.: Питер, 2000.	ЗМ1.2
Л12	Афифи А., Эйзен С. Статистический анализ. Подход с использованием ЭВМ. — М.: Мир, 1982.	ЗМ1.2
2. Додаткові джерела		
Д1	Автоматизация управления предприятием / Баронов В.В. и др. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 239 с	ЗМ1.1
Д2	Конрад Карлберг. Бизнес-анализ с помощью Excel.- К.: Диалектика, 1997.-439 с	ЗМ1.2
Д3	Колесников А. Excel для пользователя. Анализ данных. Деловая графика. Работа в сети. Торгово-издательское бюро ВНУ, Киев,1997, 525 с	ЗМ1.2
Д4	Матвієнко О. В., Бородіна І Л. Internet-технології: проектування Web-сторінки: Навч. посіб. - К.: Центр навчальної літератури, 2002 . - 154 с	ЗМ1.2
Д5	Шевченко Н.А. Access 2003. Искусство создания базы данных. ИТ Пресс. - 2005.- 160с.	ЗМ1.2
Д6	Тимошок Т.В. Microsoft Access 2003. Краткое руководство. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2005. – 320с.: ил.	ЗМ1.2
Д7	Цифровий репозиторій ХНАМГ // www.ksame.kharkov.ua	ЗМ1.1-2.2
3. Методичне забезпечення		
М1	Інформаційні системи і технології на підприємстві. Конспект лекцій. (для студентів 4 курсу заочної форми навчання за напрямом підготовки– 0501 «Економіка і підприємництво»). / Укл.: Гринчак М.В., Шаповалов А.Л. Кузьмичова К.В., Волков Д.О.– Харків: ХНАМГ, 2009. – 84 с.	ЗМ1.1-1.2
М2	Методичні вказівки до виконання лабораторної роботи «Робота з базами даних MS Access®» з дисципліни «Управлінські інформаційні системи в аналізі і аудиті» (для студентів 5 курсу спеціальності 8.050106 «Облік і аудит»), «Інформаційні системи і технології на підприємстві» (для студентів 4 курсу спеціальності 7.050100 «Економіка і підприємництво»), «Інформаційні системи в менеджменті» (для студентів 4 курсу спеціальності 6.050200 «Менеджмент організацій» всіх спеціалізацій) та системи дистанційного навчання. Укл.: Карпенко М. Ю. , Уфимцева В.Б., Гринчак М.В. , Гомза Н.І. — Харків: ХНАМГ, 2007.— 56 с.	ЗМ1.1-1.2
М3	Пакет індивідуальних завдань до контрольних робіт. // УМКД. – Харків: ХНАМГ, 2009.	ЗМ1.1-1.2
М4	Електронний конспект лекцій по ІСТП	ЗМ1.1-1.2
М5	Цифровий репозиторій ХНАМГ // www.ksame.kharkov.ua	ЗМ1.1-1.2

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ»

(для студентів 4 курсу денної та 4 курсу заочної форм навчання
за напрямом підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво»
спеціальності «Економіка підприємства»)

Укладачі: Микола Васильович Гринчак,
Анатолій Леонідович Шаповалов

План 2009, поз.673 Р

Підп. до друку 29.12.2009	Формат 60x84 1/16	Папір офісний.
Друк на ризографі.	Умовн.-друк. арк. 1,1	Обл.-вид. арк. 1,4
Замовл. № 5798	Тираж 10 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ
61002, Харків, вул. Революції, 12